

Ta praten om deling av nakenbilder

Halvparten av ungdom mellom 13 og 18 år er blitt spurt om å dele et nakenbilde av seg selv, viser Medietilsynets undersøkelse Barn og medier 2020. Mange har også selv fått nakenbilder fra andre, ofte fra ukjente på nett.

Barn og ungdom trenger å vite at de kan snakke med foreldre eller andre voksne som de stoler på, hvis de er bekymret for noe de har gjort eller er blitt utsatt for i forbindelse med deling av nakenbilder. Alle kan gjøre en feil, men med nakenbilder er det lurt å handle raskt. Tillitt mellom barn og voksne er derfor viktig.

Under følger noen råd om hvordan barn og ungdom kan takle mas om å sende bilder av seg selv til andre, og hva de bør gjøre dersom de mottar nakenbilder de ikke har bedt om. Lykke til med nakenbildepraten!

Det er ikke vanlig å sende nakenbilder

Det er ikke slik at «alle sender nudes». I virkeligheten er det få (kun 12 prosent) av norske 13–18-åringere som har delt et nakenbilde av seg selv det siste året, men langt flere har mottatt slike bilder. Derfor er det lett å tro at det er veldig vanlig å sende nakenbilder. De aller fleste som sender bilder av seg selv, gjør det til en kjæreste eller noen de stoler på. Men vennskap og forhold kan endre seg, og et bilde delt i fortrolighet kan likevel komme på avveie.

Når bildet er sendt kan det deles med flere

Selv om bildet er sendt kun til en person du stoler på, kan det sendes videre, enten ved et uhell eller med vilje. Dersom du har sendt nakenbilder av deg selv, og bildene har kommet på avveie, bør du reagere raskt. Bilder spres, de kan bli lagt ut på mange nettsider og lastes ned. Rådgivningstjenesten slettmeg.no er et sted å starte dersom du trenger hjelp for å få fjernet uønskede bilder av deg selv fra nett. Ta skjermbilder og dokumenter hvem som har delt, og hvor og når bildene er delt. Meld fra til nettsjeneren bildet er lagt ut på, og kontakt eventuelt politiet på www.tips.politiet.no.

Det er ikke greit å mase om nakenbilder

Noen opplever kanskje mas om å sende nakenbilder av seg selv, fra noen de kjenner eller ukjente. Tenk nøye gjennom dine egne grenser, og husk at ingen har krav på å få bilder av deg, selv om dere er kjærester, eller den andre har sendt deg bilder først. Det er din kropp og bare du bestemmer over den og hvem du vil dele den med.

Den som maser kan få det til å handle om tillit, at du ikke stoler på vedkommende og gjøre deg til problemet. Det som faktisk skjer da, er at den andre ikke respekterer dine grenser. Ikke fall for komplimenter fra den som maser. Det er respektløst å fortsette å mase hvis du allerede har sagt nei.

Er du under 18 år, kan du opplyse den som maser om nakenbilder av deg, at slike bilder regnes som seksualisert innhold av barn. Det er straffbart å oppbevare slike bilder (se faktaboks).

Vær modig og rydd opp raskt om du har gjort en feil

Dersom du har delt nakenbilder av andre personer, bør du ta tak i det så raskt som mulig. Alle kan gjøre feil, men vær modig og rydd opp. Sørg for at de du sendte bildet til sletter det, og slett det du selv har liggende. Det er ulovlig både å oppbevare og sende videre intime bilder av andre uten samtykke. Fortell personen på bildet om hva du har gjort, be unnskyldning og forklar hva du har gjort for å rydde opp. Dersom bildet har havnet på ulike nettsider, kan du kontakte slettmeg.no for hjelp og råd.

Det finnes andre som kan hjelpe

Det kan være vanskelig for mange foreldre å snakke med barna sine om nakenbilder, og noen barn synes også det kan være flaut eller vanskelig. Barn og unge kan få hjelp og stille spørsmål helt anonymt på nettjenester som [Kors på halsen](https://kors.paa.halsen.no) og ung.no. Tjenesten slettmeg.no bistår med å slette nakenbilder. Mange synes også det er fint å kunne snakke for eksempel med en helsesykepleier eller en annen voksen de stoler på.

Fakta om det strafferettslige:

Oppbevaring og deling av nakenbilder kan være straffbart

Det er ikke lov å sende nakenbilder til noen uten at de har bedt om det, og uansett hvis den som mottar er under 16 år.

Hvis noen oppbevarer og/eller deler seksualiserte bilder av barn under 18 år, [defineres dette som seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn og er straffbart etter straffeloven §311.](#)

Det er en unntaksregel i denne paragrafen: «Straffen kan falle bort for den som tar og besitter et bilde av en person mellom 16 og 18 år, dersom denne har gitt sitt samtykke og de to er omtrent jevnbyrdige i alder og utvikling.»

Straffen kan altså falle bort dersom to personer mellom 16 og 18 år har nakenbilder av hverandre, dersom de som er avbildet har samtykket til å ta bildet og/eller dele det med den andre.

Fakta om deling av nakenbilder blant 13 – 18 åringer – fra Barn og medier 2020:

- 46 prosent er spurt om å sende eller dele et nakenbilde av seg selv. Det er flest eldre og jenter som blir spurt. Fire av ti som ble bedt om å sende et nakenbilde av seg selv, ble spurt av en ukjent på nettet (42 prosent).
- Fire av ti har fått tilsendt nakenbilder av andre. 40 prosent av dem som fikk tilsendt et nakenbilde fikk det fra en ukjent på nettet. Det er mest vanlig å mottaken bilder blant de eldste ungdommene, og blant jenter.
- 12 prosent har i løpet av det siste året sendt eller delt et nakenbilde av seg selv. 13 prosent av dem som har gjort dette, har fått betalt for å sende slike bilder.
- Andelen som har sendt nakenbilde av seg selv ligger på omtrent det samme nivået nå som i 2016.

(Fra Medietilsynets undersøkelse [Barn og medier 2020](#))